

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філософський

**Кафедра соціальної психології та психології розвитку
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

**Спеціальність 014 Середня освіта, 014. 01 Середня освіта. Українська мова і
література**

Галузь знань 01 Освіта.

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.**

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи
Викладач	Литвин-Кіндратюк Світлана Данилівна
Контактний телефон викладача	0673424708
Е-mail викладача	lytvynkindr@ukr.net
Формат дисципліни	Дисципліна нормативна
Обсяг дисципліни	Один семестр, 3,0 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота (12 лекцій, 18 практичних), 60 – самостійна робота
Посилання на сайт дистанційного навчання	http:// dlern.pu.if.ua/
Консультації	60
2. Анотація до курсу. Покращення результатів навчально-виховного процесу в закладах системи вищої освіти України відповідно до світових стандартів, потреба підготовка кваліфікованих спеціалістів, компетентних у різних галузях знань і особливо глибоко в одній із них, вимагає опанування магістрами дисципліни «Психологія вищої школи». Вона ґрунтується на психологічній теорії та практиці надання психологічної допомоги у вищій школі. Зміст дисципліни полягає в ознайомленні магістрів із науково-теоретичними основами сучасної психології вищої школи, її категоріальним ладом; прищепленні навичок самостійної мислення та роботи з психологічною літературою, вмінні застосовувати психологічні методи дослідження та елементи психологічної діагностики в навчально-виховному процесі вищої школи та загальноосвітньої школи, опануванні цінностями професійної комунікації, розвитку здатності самостійно мислити, критично аналізувати педагогічний досвід викладачів та педагогів. Предмет дисципліни: опанування магістрами психологічних засобами розвитку та саморозвитку особистості майбутнього професіонала, в умовах освітнього середовища вищої школи та загальноосвітньої школи у процесі педагогічної взаємодії викладача та студента, в контексті між професійної комунікації та професійної творчості.	
3. Мета та цілі курсу. Досягти належного рівня професійної компетентності у осмисленні психологічних явищ та закономірностей розвитку особистості студента у віковому аспекті, практиці педагогічної взаємодії у процесі викладання філологічних дисциплін, педагогічному спілкуванні в умовах вищої школи та загальноосвітньої школи. Цілями курсу є засвоєння основних об'єкта, предмета й завдань психології вищої школи, яка представлена окремими напрямками, її основних категорій та понять, зв'язків з іншими науками, принципами та методами дослідження як запоруки творчого застосування отриманих відомостей не тільки в професійній діяльності. Завдання дисципліни полягають передусім у теоретичному осмисленні логіки розвитку психологічної науки в межах психології вищої школи, ознайомленні з її дослідницькими методами та напрямками надання психологічної допомоги в умовах навчального закладу. Відповідно до вимог освітньо-професійної програми магістри повинні: <i>знати</i> предмет та завдання психології	

вищої школи, розуміти теоретичну основу її напрямів (психологія учіння, психологія вчителя), основні етапи становлення педагогічної психології, актуальні проблеми їхнього розвитку у XXI столітті, зміст низки основних психологічних (особистість), соціально-психологічних (мала та велика соціальна група, соціалізація), психолого-педагогічних (педагогічне спілкування), феноменів; вміти аналізувати психологічні феномени на рівні елементів структури особистості – якості особистості вчителя, викладача, студента, здійснювати їхню порівняльну характеристику; описувати структуру особистості майбутнього професіонала (студента) й викладача; розуміти тенденції та чинники розвитку особистості в професіогенезі, виокремлювати основні етапи та стадії, описувати їхній зміст; розуміти основні особливості педагогічного спілкування.

2.2. Результати навчання:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у процесі професійної діяльності у закладах освіти різних рівнів акредитації.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, вміння знаходити оптимальні рішення, проявляти креативність та лідерство, працювати в команді.

ЗК 6. Вміння діагностувати проблеми в галузі освіти, знаходити компромісні рішення та брати відповідальність за їх втілення, бути самокритичним.

ЗК 9. Здатність дотримуватись норм культури спілкування державною українською м

ЗК 11. Здатність планувати свій час, працювати автономно і самостійно.

ФК 2. Уміння застосовувати теоретичні та практичні знання з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін, використовувати сучасні методики і технології навчання в закладах освіти.

ФК 3. Уміння враховувати індивідуальні особливості здобувачів освіти, організувати комунікацію, забезпечувати рівноправну, доброзичливу атмосферу, що сприяє навчанню, незалежно від соціально-культурних, економічних, гендерних особливостей учасників освітнього процесу.

ФК 4. Здатність розуміти тенденції в науці та освіті; готовність до впровадження та обміну передовим досвідом, критичного аналізу власних педагогічних напрацювань.

ФК 7. Здатність проводити фахово зорієнтовані наукові дослідження, брати участь у різних формах наукової комунікації.

ФК 11. Здатність здійснювати організаційнометодичну, навчальнометодичну, науководослідну, виховну та інші види освітньої діяльності.

ФК 13. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

ПРН 1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема в професійному спілкуванні.

ПРН 3. Розуміти основні функції та завдання педагогіки і психології, володіти методами та формами викладання української мови і літератури в закладах освіти різних рівнів акредитації.

ПРН 5. Уміти організувати та проводити науковопедагогічні дослідження, узагальнювати емпіричні дані, робити умовиводи та формулювати висновки, представляти результати в письмовій та усній формах.

ПРН 6. Застосовувати сучасні інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

ПРН 8. Вирішувати морально-етичні проблеми в професійній діяльності, використовувати ефективні стратегії спілкування з колегами, здобувачами освіти та їхніми батьками, іншими соціальними партнерами.

ПРН 10. Володіти критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії і досвід (вітчизняний та закордонний) у процесі вирішення професійних і соціальних завдань.

ПРН 11. Уміти організувати навчальний процес у закладах освіти різних рівнів акредитації, керувати навчальнопізнавальною діяльністю здобувачів освіти, берегти їхнє фізичне та психоемоційне здоров'я.
 ПРН 12. Забезпечувати рівноправність (расову, гендерну, релігійну, політичну тощо), враховувати індивідуальні особливості учасників освітнього процесу.
 ПРН 13. Володіти здатністю до самостійного та автономного навчання впродовж життя за індивідуальною траєкторією розвитку.
 ПРН 14. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18 год
практичні заняття	12 год
самостійна робота	60 год

Ознаки курсу

Семестр 1-й	Спеціальність 014 Середня освіта, 014. 01 Середня освіта. Українська мова і література	Курс (рік навчання) 1-й	Дисципліна нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки (разом із самою роботою)	Термін виконання: Наступне заняття
<p>Тема 1: Предмет психології вищої школи План 1. Предмет психології вищої школи, її завдання на етапі реформування освіти в Україні. 2. Основні категорії психології вищої школи та принципи дослідження. 3. Методи та методика дослідження в галузі психології вищої школи.</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Шлях доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник / А.М. Алексюк. К.: Либідь, 1998. 560с. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с. Коваленко О.Е. Психология вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. 169 с. Науменко Ф.І. Про предмет педагогіки і дидактики вищої школи. Львів, 1972. С. 9–5. 	Запитання до теми 1 1. Назвіть актуальні проблеми сучасної психології вищої школи. 2. В чому полягають основні завдання психології вищої школи? 3. Окресліть основні принципи дослідження в галузі психології вищої школи.	7	Наступне заняття
<p>Тема 3. Сутність процесу навчання у вищій школі та форми його організації План 1. Основні концепції учіння в педагогічній психології, структура учбової діяльності та її основні елементи. 2. Результати навчання, Поняття успішності та неуспішності в</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> Вікова та педагогічна психологія: Навчальний посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Просвіта, 2001. 416 с. Гончарук П.А. Психологія навчання / П.А. Гончарук. К.: Вища школа, 1985. 144с. Дьяченко М.И. Психология 	Запитання до теми 3: 1. В чому полягає сутність процесу учіння студентів? 2. Назвіть основні концепції учіння. 3. Опишіть структур учбової	7	Наступне заняття

<p>навчання майбутнього професіонала.</p> <p>3. Поняття психодидактики вищої школи. Форми організації навчання та типи навчального процесу.</p> <p>4. Психологія інноваційних та традиційних методів навчання у вищій школі</p> <p>5. Мета освіти, зміст освіти та результати навчання.</p>		<p>вищої школи: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с.</p> <p>4. Коваленко О.Е. Психологія вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. –169 с.</p> <p>5. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. К.: Каравелла, 2014. 360 с.</p> <p>6. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навчальний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 1998. 142 с.</p>	<p>діяльності та її складові.</p> <p>4. Які існують психологічні фактори успішності учіння учнів та студентів ?</p> <p>5. В чому полягає сутність психодидактики вищої школи?</p> <p>6. Назвіть основні форми організації навчання у вищій школі.</p> <p>7. Розкрийте особливості методики проблемного навчання в роботі зі студентами-філологами.</p> <p>8. Який існує зв'язок між змістом освіти та результати навчання?</p>		
<p>Тема 4. Психологічна характеристика студентського віку</p> <p>1. Психологічна характеристика студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.</p> <p>2. Психологія віку та проблема періодизації психічного розвитку.</p> <p>3. Поколінневий (генераційний) підхід у дослідженні професійного розвитку студента.</p> <p>4. Типологія студентів та проблеми соціальної адаптації студентів до навчання у вузі.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas; Довідник: Пер з нім./ Худож. Герман і Катаріна фон Заафельд; Наук. ред.: В.О. Васютинський. К.: Знання-Прес, 2007. 510 с.</p> <p>2. Москалець В.П. Психологія особистості: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 416 с.</p> <p>3. Палій А.А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, ВДВ ЦТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. 776 с.</p> <p>4. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : навч. посібник. К.: Каравелла, 2013. 372 с.</p> <p>5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. Основные положения, исследование и применение. СПб.: Питер-Пресс, 1997.</p> <p>Додаткова література</p> <p>1. Бурно М. О характерах людей (психотерапевтическая книга). М.: Академический проект, 2008. 639 с.</p> <p>2. Леонгард К. Акцентуированные личности. Киев, Глобное изд-во «Вища школа», 1989. 374 с.</p> <p>3. Фурман А.В., Гуменюк О.Є. Психологія Я-концепції: навчальний посібник. Львів, Новий світ, 2006. 360 с.</p>	<p>Запитання до теми 4:</p> <p>1. Охарактеризуйте студентів як представників певної вікової когорти.</p> <p>2. Назвіть основні періодизації психічного розвитку у віковій психології.</p> <p>3. Які типи студентів з огляду на їхнє ставлення до навчання та майбутньої професійної діяльності Ви можете виокремити?.</p> <p>4. В чому полягають проблеми адаптації студентів до навчання у виші?</p>	<p>7</p>	<p>На консультації</p>
<p>Тема 5. Психологічні особливості викладача вищої та його діяльності</p> <p>1. Педагогічний професіоналізм діяльності викладача та його основні аспекти.</p>		<p>1. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : Книга для учителя. Москва–Грозный : Просвещение, 1987.</p> <p>2. Карнегі Д. як завойовувати друзів і впливати на людей :</p>	<p>Запитання до теми 5:</p> <p>1. В чому полягає сутність професіоналізму,</p>	<p>7</p>	

<p>2. Поняття педагогічних здібностей та їхні види. 3. Педагогічна майстерність та педагогічний такт викладача. 4. Типологія викладачів, поняття індивідуального стилю діяльності..</p>	<p>Лекція</p>	<p>пер. з англ. Київ, 1994. 704 с. 3. Моделирование педагогических ситуаций / ред. Ю. Н. Кулоткина, Г. С. Сухобской. Москва, 1981. С. 162 с. 4. Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О.М. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за аг. Ред. О.Г. Мороза. – К.: НПУ, 2006. –206 с. 5. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.] ; за ред. І.А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.</p>	<p>які його основні сторони? 2. Назвіть складові педагогічних здібностей викладача вищої школи. 3. В чому виявляється педагогічна майстерність викладача філологічних дисциплін? 4. Дайте визначення поняття «індивідуальний стиль діяльності викладача».</p>		<p>На консультації</p>
<p>Тема 6. Психологія педагогічної взаємодії викладача зі студентами. 1. Загальна характеристика педагогічного спілкування, його сторони. 2. Поняття педагогічних впливів та їхні види. 3. Педагогічний конфлікт та проблеми його подолання. 4. Педагогічні позиції викладача у взаємодії зі студентом.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с. 2. Коваленко О.Е. Психология вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. 169 с. 3. Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О.М. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за аг. Ред. О.Г. Мороза. К.: НПУ, 2006. –206 с. 4. Долинська А.В. Матяш-Заяц АП. Психологія конфлікту. навч. пос. К.: Каравелла, 2010. 304 с. 5. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. пос. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с.</p>	<p>Питання до теми 6: 1. В чому полягає сутність педагогічного спілкування? 2. Назвіть основні сторони педагогічного спілкування ат його види. 3. В чому виявляється педагогічна позиція викладача? 4. Дайте визначення поняття «педагогічний конфлікт».</p>	<p>7</p>	<p>На консультації</p>
<p>Тема 7. Психологія управління навчальним процесом. 1. Системи організації навчального процесу у вищих закладах освіти 2. Система оцінювання знань студентів за кредитно-модульній організації навчання. 3. Самостійна робота студентів. Організація самостійної роботи студентів. 4. Контроль і оцінка знань студентів, основні функції та методи контролю, критерії оцінки. ?</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Бенеш Г. Психология: dtv-Atlas; Довідник: Пер з нім./ Худож. Герман і Катаріна фон Заафельд; Наук. ред. В.О. Васютинський. К.: Знання-Прес, 2007. 510 с. 2. Савчин М.В. Педагогічна психологія: навчальний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 1998. 142 с. 3. Моделирование педагогических ситуаций / ред. Ю. Н. Кулоткина, Г. С. Сухобской. Москва, 1981. С. 162 с. 4. Моключенко А.Г. Кваліфікаційна робота. К., 1995. 46 с. 5. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.] ; за ред. І.А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с. 6. Шейко В.М. Організація та</p>	<p>Питання до теми 7: 1. В чому полягає система організації навчального процесу у вищих навчальних закладах? 2. Назвіть види самостійної роботи студентів. 3. В чому виявляються функції контролю знань студентів? 4. Які форми перевірки знань існують у сучасних вищих навчальних</p>	<p>7</p>	<p>На наступних заняттях</p>

<p>Практичне заняття 1.</p> <p>Предмет психології вищої школи</p> <p>План обговорення</p> <p>1. Актуальні проблеми вузівської освіти в добу глобалізації та соціокультурних трансформацій. Криза освіти, основні напрями реформування вищої освіти та науки у XXI столітті.</p> <p>2. Концепція суспільства ризику. Концепція стійкого розвитку суспільства. Завдання вищої освіти на сучасному етапі реформування освіти в Україні.</p> <p>3. Предмет та основні категорії психології вищої школи. Методологія та принципи дослідження.</p> <p>4. Поняття про методикку психологічного дослідження. Дослідницькі вміння. Етика дослідника.</p>	<p>практичне</p>	<p>методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 4-е вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. 307 с.</p> <p><i>література</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Шлях доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14. 2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник / А.М. Алексюк. К.: Либідь, 1998. 560с. 3. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с. 4. Коваленко О.Е. Психология вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. 169 с. 5. Науменко Ф.І. Про предмет педагогіки і дидактики вищої школи. Львів, 1972. С. 9–5. 6. Панибратцева З.М. Методика преподавания психологии. М.: Высшая школа, 1971. 152. 7. Подоляк Л.Г. Психология вищої школи: Підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. К.: Каравелла, 2014. 360 с. 8. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О.М. Степанов. К.: «Академвидпв». 2006.424 с. 9. Психологічний словник / За ред. В.І. Войтка. К.: Вища школа, 1982. 215 с 	<p>закладах</p> <p>Актуальні проблеми психологічної науки (на прикладні аналізу самостійно обраних для конспектування наукових статей з проблем загальної, вікової, соціальної та педагогічної психології</p> <p>2. Ознайомлення з методами дослідження в психології (на прикладі однієї з психодіагностичних методик, оформлення результатів мікро-дослідження та висновків письмово).</p>	<p>5,5</p>	<p>На консультації</p>
<p>Практичне заняття 2.</p> <p>Тема 2. Психоло-педагогічний аналіз учіння студентів (2 години)</p> <p>План обговорення</p> <p>Навчальний процес у ВНЗ як спосіб реалізації завдань професійної підготовки студентів. Поняття про учіння.</p> <p>2. Студент як суб'єкт навчально-професійної діяльності.</p> <p>3. Основні концепції учіння (Л.С. Виготський (учіння – основна детермінанта психічного розвитку людини); П.Я.Гальперін,</p>	<p>Практичне</p>	<p><i>Основна література</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова та педагогічна психологія: Навчальний посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Просвіта, 2001. 416 с. 2. Гончарук П.А. Психология навчання / П.А. Гончарук. К.: Вища школа, 1985. 144с. 3. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с. 4. Коваленко О.Е. Психология вищої школи: Навч. посіб. 	<p><i>Практична частина:</i> ознайомлення з психологічними методиками діагностики структури навчальної мотивації студентів.</p> <p>Описати структуру мотивації навчальної діяльності учня. В чому відмінність між навчанням та учінням.?</p>	<p>4.5</p>	<p>На наступному занятті</p>

<p>Н.Ф.Тализіна (концепція поетапного формування розумових дій); В.В. Давидов, Д.Б. Ельконін, О.М. Леонт'єв (концепція навчальної діяльності як теорія учіння).</p> <p>4. Структура учбової діяльності, педагогічний та психологічний аналіз учіння. Психологічні фактори успішності учіння. Причини неуспішності в учінні та фактори їх усунення.</p>		<p>для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. –169 с.</p> <p>5. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. К.: Каравелла, 2014. 360 с.</p> <p>6. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навчальний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 1998. 142 с</p>	<p>Порівняйте низку інноваційних технологій навчання.</p>		
<p>Тема 3. Сутність процесу навчання у вищій школі</p> <p>План обговорення</p> <p>1. Психодидактика як галузь психології вищої школи.</p> <p>2. Зміст освіти у вищій школі. Формування професійних компетентностей.</p> <p>3. Сутність та закономірності навчального процесу у вищій школі. Етапи навчального процесу. Типи навчального процесу у вищій школі.</p> <p>4. Лекція як форма організації навчання .</p>	<p>Практичне</p>	<p>Література</p> <p>1. Гончарук П.А. Психологія навчання. К.: Вища школа, 1985. 144с.</p> <p>2. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с.</p> <p>3. Коваленко О.Е. Психологія вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. 169 с.</p> <p>4. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. К.: Каравелла, 2014. 360 с</p> <p>5. Формирование учебной деятельности школьников / Под ред. В.В. Давыдова, И. Лампшера, А.К. Марковой. М.: Педагогика, 1982. 216 с.</p> <p>6. Фицула М.М. Педагогіка вищої школи. К.: Академвидав, 2010. 456 с.</p>	<p>Практична частина: підготувати міні-лекцію та виступити з нею (тема за вибором).</p> <p>1. Визначіть поняття «психодидактика».</p> <p>2. Назвіть основні типи навчального процесу.</p> <p>3. Які існують види компетентностей?</p>	<p>4,5</p>	<p>На індивід. занятті</p>
<p>Тема4. Психологічна характер. студеньського віку.</p> <p>План обговорення</p> <p>1. Психологічна характеристика студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.</p> <p>2. Психологія віку. Проблема періодизація психічного віку. Періодизація Д. Ельконіна та Е. Еріксона. Поняття кризи розвитку, юнацька криза. Основні новоутворення юнацького віку, ідентичність юнака.</p> <p>3. Поколінневий підхід до розуміння розвитку студента. Конфлікт поколінь. Проблема завдань поколінь, їхньої спільної історичної долі.</p> <p>4. Вищий навчальний заклад - один з провідних чинників соціалізації</p>	<p>практичне</p>	<p>Основна література</p> <p>1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas; Довідник: Пер з нім./ Худож. Герман і Катаріна фон Заафельд; Наук. ред.. В.О. Васютинський. К.: Знання-Прес, 2007. 510 с.</p> <p>2. Москалець В.П. Психологія особистості: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 416 с.</p> <p>3. Палій А.А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, ВДВ ЦТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. 776 с.</p> <p>4. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : навч. посібник. К.: Каравелла, 2013. 372 с.</p> <p>5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теорин</p>	<p>Практична частина: Ознайомлення з методами діагностики структури та особливостей особистості (особистісні тести, за вибором). Скласти невелику анкету з метою вивчення інтересів, хобі та уподобань студентів.</p>	<p>4,5</p>	<p>На консуль. тації</p>

<p>особистості студента як фахівця. Типологія студентів. Проблеми адаптації студентів до навчання, її види (психолого-педагогічна характеристика студентської групи).</p> <p>Практичне заняття 5. Психологія викладача вищої школи План обговорення</p> <p>1. Педагогічний професіоналізм діяльності викладача. Основні підходи до проблеми вивчення педагогічної культури та професійної компетентності. 2. Проблеми педагогічного такту та педагогічної етики. 3. Педагогічна творчість та її особливості. Види педагогічний здібностей та стиль діяльності викладача. 4. Проблема діагностики та самодіагностики педагогічних здібностей та педагогічної майстерності. Типологія викладачів.</p> <p>с.</p>	<p>не</p> <p>Практичне</p> <p>не</p>	<p>личности. Основные положения, исследование и применение. СПб.: Питер-Пресс, 1997.</p> <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : Книга для учителя. Москва–Грозный : Просвещение, 1987. 2. Карнегі Д. як завойовувати друзів і впливати на людей : пер. з англ. Київ, 1994. 704 с. 3. Моделирование педагогических ситуаций / ред. Ю. Н. Кулоткина, Г. С. Сухобской. Москва, 1981. С. 162 с. 4. Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О.М. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за аг. Ред.. О.Г. Мороза. – К.: НПУ, 2006. –206 с. 5. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.] ; за ред. І.А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 6. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. Київ, 1981. 7. Сухомлинський В. О. Сто порад учителям // Вибр. Твори : у 5 т. Т. 2. С. 421. 	<p>Практична частина: дійснити самодіагностику до педагогічної взаємодії</p> <p>Описати суспільну значущість професії викладача, його професійні функції. Дати характеристику поняттю педагогічна діяльність, її структури. Назвати елементи педмайстерності викладача, ступені її розвитку.</p>	<p>5.5</p>	<p>На занятті</p>
<p>Практичне заняття 6. Психологія педагогічної взаємодії</p> <p>План</p> <p>1. Характеристика педагогічного спілкування як форми педагогічної взаємодії. Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача й студентів. 2. Види педагогічних впливів. Узгоджена педагогічна взаємодія та педагогічний конфлікт, проблеми профілактики та подолання. 3. Характеристика педагогічних позицій викладача у спілкуванні зі студентами. Творча, діалогічна взаємодія як умова ефективної педагогічної взаємодії викладача й студента.</p>	<p>практичне</p> <p>не</p>	<p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с. 2. Коваленко О.Е. Психология вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. 169 с. 3. Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О.М. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за аг. Ред.. О.Г. Мороза. К.: НПУ, 2006. –206 с. 4. Долинська А.В. Матяш-Заяц А.П. Психология конфликту. навч. пос. К.: Каравелла, 2010. 304 с. 5. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. пос. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с. 	<p>Практична частина: Ознайомлення з методами аналізу педагогічного спілкування та прийомами надання психологічної допомоги (на прикладі методів психокорекції).</p> <p>Назвати головні проблеми взаємодії вчителя й учня. Назвіть складові культури мовлення педагога</p> <p>Ознайомлення з методами дослідження в педагогічного спілкування та прийомами надання психологічної допомоги (на</p>	<p>5,5</p>	<p>На занятті</p>

<p>Практичне заняття 7. Психологія управління навчальним процесом</p> <p>План обговорення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні аспекти організації навчального процесу у вищих закладах освіти. 2. Організація самостійної роботи студентів. Види самостійної роботи (репродуктивна, творча, комбінована). 3. Контроль і оцінка знань студентів Основні функції та принципи контролю й оцінки знань студентів. 	<p>практичне</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas; Довідник: Пер з нім./ Худож. Герман і Катаріна фон Заафельд; Наук. ред.. В.О. Васютинський. К.: Знання-Прес, 2007. 510 с. 2. Савчин М.В. Педагогічна психологія: навчальний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма "Відродження", 1998. 142 с. 3. Моделирование педагогических ситуаций / ред. Ю. Н. Кулюткина, Г. С. Сухобской. Москва, 1981. С. 162 с. 4. Моключенко А.Г. Кваліфікаційна робота. К., 1995. 46 с. 5. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.]; за ред. І.А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с. 6. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 4-е вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. 307 с. <p>Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Добрович А. Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения: Книга для учителя и родителей. М., 1987. 2. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : Книга для учителя. Москва–Грозный : Просвещение, 1987. 3. Карнегі Д. як завойовувати друзів і впливати на людей : пер. з англ. Київ, 1994. 704 с. 4. Моделирование педагогических ситуаций / ред. Ю. Н. Кулюткина, Г. С. Сухобской. Москва, 1981. С. 162 с. 5. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.]; за ред. І.А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с. 6. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. Київ, 1981. 7. Сухомлинський В. О. Сто порад учителям // Вибр. 	<p>прикладі методів психокорекції). Навести приклади прийомів індивідуальної та групової психокорекції у роботі з учнями в умовах загальноосвітньої школи (прийоми арт-терапії чи соціально-психологічного ренінгу).</p> <p><i>Практична частина:</i> Ознайомлення з методами аналізу змісту та форм самостійної роботи студентів. Скласти анкету з питань ставлення до оцінювання знань та видів навчального контролю..</p>	<p>5,5</p>	<p>На занятті</p> <p>На занятті</p>
---	------------------	---	--	------------	-------------------------------------

		Твори : у 5 т. Т. 2. С. 421.		
--	--	------------------------------	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу:	Очна форма навчання: 5 балів студент отримує за відвідування лекційних занять, 60 – робота на практичних заняттях, 35 – виконання завдань самостійної роботи (за кожне завдання 3.5 бали). Заочна форма навчання: 5 балів за відвідування лекцій та участь в обговореннях; 35 за роботу на практичному занятті та контрольна робота; 60 балів самостійна робота (кожне виконане завдання 6 балів).
Вимоги до письмової роботи.	Кореляція поставлених завдань, теоретичної і практичної значимості та висновків
Семінарські заняття	Немає
Умови допуску до підсумкового контролю.	Виконання всіх видів завдань, зокрема написання контрольної роботи та тих, що стосуються самостійної роботи

7. Політика курсу. Студент має регулярно відвідувати лекції, готуватися до практичних занять з врахуванням форм і методів роботи (підготовка до усних відповідей, виступів, дискусій, виконання практичних письмових робіт, написання контрольної роботи). На заняттях звертається увага на його інтереси до різних тем в курсі психології вищої школи, заохочується виконання індивідуальних творчих завдань, які розкривають його уподобання та стиль мислення. Робота на парах тісно пов'язана із самостійною роботою. Вона охоплює як завдання, що передбачають ознайомлення та конспектування обов'язкових та самостійно підібраних першоджерел, так і дослідницькі творчі завдання, які розвивають творче мислення та професійні компетентності студентів.

За відвідування лекцій студент отримує 5 балів, (очна форма), підготовка до практичних занять (усні відповіді до 35 балів очна форма та 10 балів заочна форма; виконання письмових практичних завдань – 15 балів, контрольна робота 10 балів), виконання завдань самостійної роботи (35 балів очна форма та 60 балів заочна), а також творчий підхід до вирішення проблемних ситуацій, уміння застосовувати теоретичні знання при моделюванні шляхів їх розв'язання – 5 балів.

Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas; Довідник: Пер з нім./ Худож. Герман і Катаріна фон Заафельд; Наук. ред.. В.О. Васютинський. К.: Знання-Прес, 2007. 510 с.
2. Карта-схема написання характеристики на учня та клас.
3. Карта-схема написання психолого-педагогічної характеристики на студентську групу.
4. Москалець В.П. Психологія особистості.: Навч. посібник. К. «Центр учбової літератури», 2007. 336 с.
5. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О.М. Степанов. К.: «Академвидав». 2006. 424 с.

Базова література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Шлях доступу:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.

2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник. К.: Либідь, 1998. 560с.
3. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Посібник для студентів. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с.
4. Вікова та педагогічна психологія: Навчальний посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Просвіта, 2001. 416 с.
5. Гончарук П.А. Психологія навчання. К.: Вища школа, 1985. 144с.
6. Дьяченко М.И. Психология высшей школы: Учеб. пособие / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович, С.Л. Кандыбович. Мн.: Харвест, 2006. 416 с.
7. Коваленко О.Е. Психологія вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. Х.: Точка, 2012. 169 с.
8. Краткий психологический словарь / Сост. Л.А. Карпенко / Под общ. ред. А.В. Петровского, М.Я. Ярошевского. М.: Политиздат, 1985. 431 с.
9. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: Екс Об, 2001. 304 с
10. Лозова В.І., Москаленко П.Г., Троцько Г.В. Дидактика Педагогіка: навчально-методичний посібник. К.: ІСДОУ, 1993. 140 с.
11. Ляудис В.Я. Методика преподавания психологи. Спб.: Питер, 2008. 192 с.
12. Моключенко А.Г. Кваліфікаційна робота. К., 1995. 46 с.
13. Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О.М. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за заг. ред. О.Г. Мороза. К.: НПУ, 2006. 206 с.
14. Науменко Ф.І. Про предмет педагогіки і дидактики вищої школи. Львів, 1972. С. 9–5.
15. Общая психология: Учебное пособие для студентов пед. ин-тов. М.: Просвещение, 1981. 383 с.
16. Основи психології: Підручник / За заг ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. К.: Либідь, 1995. 632 с.
17. Панибратцева З.М. Методика преподавания психологии. М.: Высшая школа, 1971. 152 .
18. Педагогіка / За ред. М.Д. Ярмаченка. К.: Вища школа, 1986. 542 с.
19. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. К.: Каравелла, 2014. 360 с.
20. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О.М. Степанов. К.: «Академвидпв». 2006.424 с.
21. Психологічний словник / За ред. В.І. Войтка. К.: Вища школа, 1982. 215 с.
22. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навчальний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 1998. 142 с.
23. Словник психолого-педагогічних термінів і понять / Упор. Ю.В. Бурган, В.І. Уруський. Тернопіль: Астон, 2001. 176 с.
24. Соціологічна енциклопедія / укладач В.Г. Городяненко. К.: Академвидав, 2008. 456 с.

25. Теория и практика педагогического эксперимента / Под ред. Пискунова А.И., Воробьева Г.В. М.: Педагогика, 1979. 207 с.
26. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : Навч. посібник. К.: Каравелла, 2013. 372 с.
27. Формирование учебной деятельности школьников / Под ред. В.В. Давыдова, И. Лампшера, А.К. Марковой. М.: Педагогика, 1982. 216 с.
28. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К.: Академвидав, 2010. 456 с.
29. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, В.М. Кушніренко. 4-е вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004. – 307 с.
30. Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. К.: Знання, 2002. 215 с.

Допоміжна

1. Бурно М. О характерах людей (психотерапевтическая книга). М.: Академический проект, 2008. 639 с.
2. Добрович А. Б. Воспитателю о психологии и психогигиене общения: Книга для учителя и родителей. М., 1987.
3. Долинська А.В. Матяш-Заяц АП. Психологія конфлікту. навч. пос. К.: Каравелла, 2010. 304 с.
4. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник. К.: Академвидав, 2010. 288 с.
5. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : Книга для учителя. Москва–Грозный : Просвещение, 1987.
6. Карнегі Д. як завойовувати друзів і впливати на людей : пер. з англ. Київ, 1994. 704 с.
7. Крайніков Е.В. Психологія розвитку. Словник-довідник. К.:Арістей, 2004. 260 с.
8. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. пос. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с.
9. Кунисевич Ч. Основы общей дидактики / Пер. с польск. О.В. Долшенко. – М.: Высшая школа, 1986. – 386 с.
10. Леонгард К. Акцентуированные личности. Киев, Гловное изд-во «Вища школа», 1989. 374 с.
11. Моделирование педагогических ситуаций / ред. Ю. Н. Кулюткина, Г. С. Сухобской. Москва, 1981. С. 162 с.
12. Москаленко В. В. Соціальна психологія. Підручник. Київ, Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.
13. Москалець В.П. Психологія особистості: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 416 с.
14. Основи практичної психології / Панок В., Титаренко Т., Чепелева Н.: Підручник. К.: Либідь, 2001. 536 с.
15. Палій А.А. Диференціальна психологія. Курс лекцій. Івано-Франківськ, ВДВ ЦТ Прикарпатського національного університетут ім. Василя Стефаника. 776 с.
16. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос [та ін.] ; за ред. І.А. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.

17. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. Київ, 1981.
18. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві // Вибр. Твори : у 5 т. Т. 2. С. 421.
19. Савчин М.В. Педагогічна психологія: навчальний посібник. Дрогобич: Видавнича фірма "Відродження", 1998. 142 с.
20. Словник психолого-педагогічних термінів і понять / Упор. Ю.В. Бурган, В.І. Уруський. Тернопіль: Астон, 2001. 176 с.
21. Фурман А.В., Гуменюк О.Є. Психологія Я-концепції: навчальний посібник. Львів, Новий світ, 2006. 360 с.
22. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. Основные положения, исследование и применение. СПб.: Питер-Пресс, 1997.

15. Інформаційні ресурси

http://pidruchniki.com/19580302/psihologiya/zagalni_zasadi_vikovoyi_psihologiyi

<http://westudents.com.ua/knigi/492-vkova-psihologya-sergenkova-op.html>

http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2012/Vikova_Psyhologiya_Sergienkova2011.pdf

<http://social-science.com.ua/subject/69>

http://elibrary.kubg.edu.ua/5703/1/V_Kutishenk%D0%BE_PRVPp.pdf

<http://westudents.com.ua/glavy/78937-11-pedagogchna-psihologya-yak-galuz-psihologchno-nauki.html>

http://www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2012/Pedagogichna_Psyhologiya_Sergienkova2011.pdf

http://stud.com.ua/4700/psihologiya/pedagogichna_psihologiya

http://studme.com.ua/107809104700/psihologiya/pedagogicheskaya_psihologiya.htm